

Bệnh bạch huyết cấp

Còn gọi là “bệnh máu trắng”. Đây là một bệnh máu ác tính, gặp trên mọi lứa tuổi, nhưng nhiều nhất là trẻ em. Bệnh diễn biến nhanh đến tử vong nếu không được phát hiện chẩn đoán và điều trị kịp thời. Đặc trưng của bệnh là sự tăng sinh bất thường quá mức các tế bào máu ác tính trong tủy xương.

1. Nguyên nhân

Giống như các bệnh ung thư khác, ngoài một số nguyên nhân đã được xác định (như nhiễm phóng xạ, quang tuyến, độc chất, siêu vi trùng hoặc sử dụng các thuốc chống phân bào trong điều trị các bệnh ung thư khác...), phần lớn các trường hợp đều không có nguyên nhân.

2. Triệu chứng lâm sàng

Được biểu hiện đầy đủ hoặc chỉ có một trong các triệu chứng sau:

Hội chứng suy tủy: hậu quả của sự suy giảm các tế bào máu chức phận bình thường:

- Thiếu máu: xuất hiện đột ngột, nhanh, ngày càng nặng dần.
- Xuất huyết (do giảm tiểu cầu) thường nặng, đa dạng: dưới da, niêm mạc, võng mạc, đường tiêu hóa, tiết niệu, sinh dục, não và màng não...
- Sốt và nhiễm trùng (do hậu quả của sự tăng sinh ác tính và mất khả năng chống đỡ của cơ thể đối với các tác nhân gây bệnh): viêm họng, viêm nướu răng, viêm phổi, nhiễm trùng tiêu hóa, nhiễm trùng huyết...

Hội chứng tăng sinh ác tính, được biểu hiện dưới dạng:

- Phì đại cơ quan tạo huyết: hạch to (hạch ngoại vi có thể sờ thấy được hoặc sâu trong cơ thể chỉ có thể phát hiện được bằng các phương pháp thăm dò chuyên khoa), gan to, lách to, phì đại amygdal, phì đại nướu răng, tổn thương thâm nhiễm dưới da... Đau nhức xương, nhất là các đầu xương dài, xương dẹt.

- Các triệu chứng liên quan đến rối loạn chuyển hóa, các hợp chứng kèm theo.

3. Chẩn đoán

Được xác định trên sự hiện diện các tế bào máu ác tính ở máu ngoại vi và trong tủy xương qua xét nghiệm huyết - tủy đồ.

4. Điều trị

- Hóa chất (hóa trị liệu):

Cho đến nay, hóa trị liệu vẫn là phương pháp điều trị cơ bản. Nguyên tắc là phối hợp nhiều loại thuốc có cơ chế tác dụng mạnh trên các giai đoạn khác nhau của chu trình tế bào nhằm tiêu diệt tối đa các tế bào ác tính, phục hồi các tế bào tạo huyết bình thường của tủy xương; kéo dài thời gian sống của bệnh và tiến tới mục đích chữa khỏi bệnh.

- Ghép tủy xương:

Nguyên lý ghép tủy xương là dùng hóa trị liệu mạnh (tử liều) kết hợp xạ trị toàn thân để hủy diệt toàn bộ tủy tạo huyết ác tính của người bệnh. Tiếp theo, truyền các tế bào tạo huyết bình thường vào cho bệnh nhân, để tái tạo sự tạo huyết.